

Лоза Наталя Адольфівна
Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського
Старший викладач кафедри образотворчого мистецтва

ЗОБРАЖЕННЯ ГОЛОВИ НАТУРНИКА НА НЕЙТРАЛЬНОМУ ТА КОЛЬОРОВОМУ ТЛІ, ЯК ЕТАПНІ ЗАВДАННЯ У СИСТЕМІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ЖИВОПІСУ»

Ключові слова: академічний живопис, зображення голови людини, нейтральне тло, кольорове тло, колорит.

Серед багатьох різнопланових завдань, що вирішують студенти художньо графічного факультету, особливе місце посідає зображення голови людини. Вивчення принципів зображення голови, обличчя є ключем як до створення портрету, так і взагалі до будь якого образу людини у жанровій композиції чи тематичній картині. Отже, не дарма цій проблемі присвячено цілий цикл завдань з дисциплін малюнку та живопису на 2 та 3 роках навчання на ХГФ.

У системі навчання живопису можна виділити завдання, що мають принципово важливе значення як етапи опанування живописною майстерністю: зображення голови натурника на нейтральному тлі та зображення голови натурника на контрастному кольоровому тлі.

Зображення голови людини на нейтральному тлі – обов'язкове початкове завдання класичної академічної школи. Його потрібно виконувати одразу після гризайлі, коли студенти тільки починають знайомитись з живописом голови. Обов'язковими складовими цього завдання є контрастне бокове освітлення та нейтральне за кольором (зазвичай сіре) тло. Колір фону доцільно обирати світліше ніж та частина обличчя натурника, що знаходиться у тіні, але, більш темне за його освітлену частину. Саме ці умови дозволять спрямувати увагу студента на більш детальне ліплення об'ємної форми засобами світлотіні, не відволікаючись на зайву гру кольору. Такі

умови дозволять добитися цілісного бачення та побудови об'єму, враховуючи лише теплохолодність світлотіні.

На відміну від попереднього, завдання зображення голови натурника на активному за кольором тлі потребує від студента більш впевнених навичок побудови форми. Його слід виконувати лише після низки простіших завдань, у яких використовується оточення не дуже яскраве за кольором. Активне кольорове тло: зелене, синє або червоне, додає до досить складної задачі побудови форми людської голови, ще й суто живописні задачі гармонізації кольорових відносин, пошуку контрастів, що доповнюють один одного та створення загального колориту. Введення у постановку активного кольору, потребує більш насиченого, контрастного вирішення усього полотна. Зокрема, це зумовлює більш декоративне ліплення об'єму кольором, використання активних рефлексів та контрастів країв.

Обидва завдання відіграють важливу роль у системному опануванні навичками зображення голови людини. Їх наявність в програмі навчання студентів є необхідною, оскільки сприяє формуванню сприйняття і передачі загального цілісного колориту, живописної свободи у академічних і творчих роботах.